

Věstník MŽP ČR, částka 1/2014

Společné sdělení

odboru obecné ochrany přírody a krajiny a odboru legislativního

k výkladu pojmů „porost, pěstební důvody kácení dřevin, obnova porostů, výchovná probírka porostů“

[§8 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů]

Podle §8 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, není třeba povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les z důvodů pěstebních, to je za účelem obnovy porostů nebo při provádění výchovné probírky porostů, při údržbě břehových porostů prováděné při správě vodních toků, k odstraňování dřevin v ochranném pásmu zařízení elektrizační a plynárenské soustavy prováděném při provozování těchto soustav a z důvodů zdravotních, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak. Kácení z těchto důvodů musí být oznámeno písemně nejméně 15 dnů předem orgánu ochrany přírody, který je může pozastavit, omezit nebo zakázat, pokud odporuje požadavkům na ochranu dřevin.

Za účelem správné aplikace uvedeného ustanovení je tímto sdělením upřesněno vymezení některých pojmů v tomto ustanovení použitých.

Porost

Soubor dřevin (keřovitého, stromovitého vzrůstu nebo jejich kombinace), který vytváří kompaktní celek plošného charakteru se specifickými podmínkami (např. mikroklimatem, převážně souvislým zápojem, vzájemnými vazbami), v němž se dřeviny významně ovlivňují a zpravidla si konkurují, a který vyžaduje výchovnou probírku nebo v něm dochází k samovolné redukci počtu jedinců. Za porost proto nelze např. považovat stromořadí (liniové uspořádání stromů ve smyslu §1 písm. d) vyhlášky č. 189/2013 Sb. o ochraně dřevin a povolování jejich kácení) nebo jiné skupiny dřevin (např. rozvolněnou skupinu dřevin nebo solitérních jedinců v parcích a na hřbitovech, příp. i ve volné krajině), ve kterých nevznikají specifické podmínky porostu a vzájemné působení dřevin a tudíž i výchovné zásahy jsou minimalizovány, resp. mají charakter ošetřování jednotlivých dřevin. Typickým příkladem porostu je zapojený porost dřevin ve smyslu §1 písm. a) vyhlášky č. 189/2013 Sb. nebo intenzivně pěstovaný zapojený ovocný sad.

Pěstební důvody kácení dřevin

Pěstební důvody kácení dřevin zahrnují kácení prováděné za účelem obnovy porostů nebo výchovnou probírku porostů dřevin. Účelem obou typů zásahů je obnova, zachování či zvýšení funkčního a estetického významu porostů dřevin při respektování jejich vývojové dynamiky nebo usměrnění jejich vývoje úpravou druhové nebo prostorové skladby.

Obnova porostů

Proces nahrazování stávajícího, nejčastěji dospělého porostu, který je odstraňován kácením, novou generací dřevin zpravidla záměrnou výsadbou, případně s využitím přirozené obnovy ze semen nebo výmladků. Účelem obnovy porostů je dlouhodobé udržení porostu stejného charakteru na konkrétní lokalitě, jako byl porost předcházející.

Výchovná probírka porostů

Výchovná probírka je prováděna pomocí kladného nebo záporného výběru, při kterém dochází v

průběhu růstu porostu ke snižování počtu jedinců odstraňováním nežádoucích jedinců, a to s cílem zlepšení jeho stability a zajištění dlouhodobé existence, a to vždy s ohledem na konkrétní požadovanou funkci porostu. V rámci kladného výběru jsou uvolňovány stromy, případně keře, které svým druhem, vzrůstem, tvarem a zdravotním stavem splňují požadavky, které jsou z hlediska funkce porostu preferovány, a jsou tak vytvořeny podmínky pro optimální vývoj cílových jedinců a uplatnění jejich vlastností, na které je plnění funkcí porostu vázáno. Kácením sousedních jedinců jsou tyto jejich vlastnosti podpořeny a je jim zajištěn dostatečný prostor pro růst. Při záporném výběru jsou odstraňováni jedinci s vlastnostmi, které naplňování funkcí porostu brání a pro které je možné je považovat za nežádoucí. Jde např. o jedince ve špatném zdravotním stavu nebo jedince poškozené abiotickými a biotickými vlivy. V parcích může jít o dřeviny s růstovými vadami, s nedostatečným nebo naopak přílišným vzrůstem. V porostech s vysokým podílem ekologických funkcí může jít o jedince nežádoucího nebo nepůvodního druhu, často s invazním potenciálem.

Ing. Jiří Klápště

ředitel odboru obecné ochrany přírody a krajiny

JUDr. Libor Dvořák, Ph.D.

ředitel odboru legislativního